

Szczecin, 02.04.2020 r.

**Końcowa ocena gospodarki ubiegłego okresu Nadleśnictwa Nowogard
dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Szczecinie**

Powierzchnia Nadleśnictwa Nowogard na podstawie opisu taksacyjnego wg stanu na dzień 01.01.2010 roku wynosiła 19217,40 ha, natomiast na koniec obowiązywania planu UL tj. na dzień 31.12.2019 roku powierzchnia nadleśnictwa wynosi 19 201,98 ha. W latach 2010-2019 zmniejszyła się powierzchnia nadleśnictwa o 15,42 ha. Głównymi przyczynami zmian w powierzchni były: przekazanie gruntów w trybie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. 2003 nr 80 poz. 721), zmiany powierzchni działek wynikające z prac geodezyjnych (modernizacje ewidencji gruntów i budynków, podziały działek, pomiary działek z dokładnością do 1 m²) i sprzedaż nieruchomości w trybie art. 40 a ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U.2018 poz. 2129) oraz przekazanie na rzecz gmin.

Podział gospodarczy oraz wieki rębności przyjęte w poprzednim Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Nowogard sprzyjały prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w nadleśnictwie. Wykonanie zadań z zakresu pielęgnowania lasu wysokości podanej w referacie Nadleśniczego wynikało przede wszystkim z bieżących potrzeb hodowlano-ochronnych d-stanów, a także z utrzymania odpowiedniego stanu sanitarnego lasu.

Etat miąższościowy w użytkowaniu rębnym został zrealizowany w 91,5 %, natomiast w użytkowaniu przedrębnym w 109,4 %. Użytki przygodne w cięciach rębnych stanowiły 2,5 %, natomiast w cięciach przedrębnych wyniosły 8,7 %. Łącznie wykonano 100 % etatu miąższościowego użytków głównych zatwierdzonego przez Ministra Środowiska.

Użytkowanie rębne w rozmiarze powierzchniowym wykonano 102,9 %, natomiast etat powierzchniowy użytków przedrębnych zrealizowano na poziomie 101,4 % (w tym trzebieże zostały wykonane w 102,2 %).

Realizację etatu użytków rębnych i przedrębnych zarówno w wymiarze miąższościowym jak i powierzchniowym w porównaniu do wielkości przyjętych w planie urządzenia lasu na lata 2010 – 2019 oceniam dobrze.

Zadania z zakresu pielęgnowania lasu w Nadleśnictwie Nowogard zrealizowano na poziomie 100,6 % (na planowane 16 005,66 ha wykonano 16 103,27 ha). W aktualnej ocenie stopnia wypielęgnowania drzewostanów, dokonanej przez

Wykonawcę prac urządzeniowych, nie stwierdza się drzewostanów zaniedbanych pielęgnacyjnie.

Zadania w zakresie odnowień zrębów, halizn i płazowin wykonano w 84,8 % na łącznej powierzchni 380,69 ha. Nie pełne wykonanie odnowień na powierzchniach otwartych jest konsekwencją wykonania cięć w rębniach zupełnych w ostatnich latach ekspirującego PUL i pozostawienia powierzchni zrębów przelegujących do odnowienia w następnym 10-leciu.

Plan z zakresu odnowień w rębniach złożonych wynoszący 1 248,27 ha, zrealizowano na powierzchni 904,00 ha co stanowi 72,4 %. Nie pełne wykonanie jest spowodowane brakiem urodzaju nasion gatunków ciężkonasiennych i mniejszymi potrzebami odnowień po cięciach uprzątających.

Udział upraw i młodników na pow. otwartych w Nadleśnictwie Nowogard zgodnych ze składem pożądanym wynosi blisko 100 %. Uprawy częściowo zgodne zajmują 0,21 ha, co stanowi 0,05 %. Nie odnotowano upraw i młodników niezgodnych ze składem pożądanym oraz upraw przepadłych.

W wyniku realizacji zadań określonych w poprzednim Planie Urządzania Lasu nastąpił wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia (KO) o 187,78 ha, a powierzchnia w klasie do odnowienia (KDO) wzrosła o 122,65 ha.

Poprawie uległa jakość prac odnowieniowych, skuteczność zabezpieczeń przed szkodami ze strony zwierzyny oraz jakość materiału sadzeniowego. Wszystkie te czynniki miały wpływ na wykonanie powierzchniowe projektowanych poprawek i uzupełnień na poziomie zaledwie 28,2 % planu. Ze względów na żyzne siedliska melioracje agrotechniczne wykonano na 1858,78 ha co stanowi 123,9 % planu.

Od 2013 roku widać stopniowy wzrost szkód od zwierząt, fakt ten wynika z coraz większych szkód powodowanych przez bobra (systematyczny wzrost od 2015 roku). W 2019 roku na 128,25 ha uszkodzonych drzewostanów 96,43 ha drzewostanów zostało uszkodzonych przez bobra. W ramach przeciwdziałania szkodom od bobrów Nadleśnictwo Nowogard wystąpiło z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie zgodę na odstrzał bobrów oraz niszczenie tam. W celu ograniczenia szkód powodowanych przez zwierzynę główny nacisk położono na utrzymanie liczebności zwierzyny płowej oraz kształtowanie jej struktury wiekowej i płciowej. Podjęto także stosowne działania profilaktyczne, czyli – wykładanie drzew zgrzyzowych, grodzenie upraw, zabezpieczenie upraw wełną owczą oraz zabezpieczanie chemicznie. Realizacja odstrzału zwierzyny grubej w minionym dziesięcioleciu (bez sezonu 2019/2020) wynosiła Jeleń – 96,7%, Sarny – 99,4%, dziki – 104,1%. Pozytywnie oceniam wskaźnik realizacji odstrzału jelenia, sarny i dzika.

Ze względu na wystąpienie ostatnim okresie ASF podjęto działania mające na celu uzyskanie zagęszczenia dzików na poziomie 0,5szt./100 ha obwodu poprzez korektę planów odstrzału, zgodnie z przyjętymi w tym zakresie przez kierownictwo LP ogólnymi założeniami.

Nadleśnictwie Nowogard w okresie od 2013 do 2015 pozyskano 19 017 m³ złomów i wywrotów. W ostatnich latach zwiększa się ilość szkód spowodowanych podtopieniami, co jest związane z działalnością bobrów. W okresie obowiązywania planu urządzenia lasu na lata 2010 – 2019 zinwentaryzowano szkody od podtopień na powierzchni 584,28 ha, z czego w samym 2017 roku szkody odnotowano na 371,65 ha.

W minionym dziesięcioleciu lasy Nadleśnictwa Nowogard były zakwalifikowane do I kategorii zagrożenia pożarowego lasu. W latach 2010 – 2019 wystąpiło 37 pożarów o łącznej powierzchni 5,94 ha. W zdecydowanej większości przyczyny powstawania pożarów, w sposób bezpośredni lub pośredni, związane były z działalnością człowieka.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki leśnej minionego okresu w Nadleśnictwie Nowogard należy stwierdzić, iż realizacja zadań wynikających z zatwierdzonego Planu Urządzenia Lasu, przebiegała zgodnie z założeniami tego planu. Realizowano działania zmierzające do zachowania trwałości i zabezpieczenia stanu sanitarnego lasu.

Przeciętny wiek Nadleśnictwie Nowogard wzrósł z 54 lat do 57 lat. Różnica pomiędzy przeciętnym wiekiem a połową orientacyjnego średniego wieku rębności dla całego Nadleśnictwa wynosi 7 lat i jest odstępstwem od pożądanego stanu. Przeciętna zasobność w ostatnim dziesięcioleciu wzrosła o 7 m³/ha z 258 m³/ha na do 265 m³/ha.

Gospodarkę przeszłą, jak i wykonanie zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody, ogólnie oceniam jako prawidłowe.

Należy stwierdzić, iż zadania planowe w minionym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Nowogard realizowano zgodnie z postanowieniami zawartymi w ustawie o lasach.

Andrzej Szelażek
Dyrektor
/podpisano elektronicznie/